

Opin tiellä ja mukana venäläisessä arjessa

Suomalais-venäläisen koulun opetuksessa korostetaan kulttuurin- ja maantuntemusta. Koulupolun aikana pyrimme huolehtimaan siitä, että jokainen oppilas käy Venäjällä ja erityisesti siitä, että maan nähtävyyksien lisäksi nähdään tavallista arkea muun muassa kouluissa. On tärkeää, että oppilaat luovat omia kontakteja Venäjälle, vaikka kirjeenvaihdon kautta tai paikallisten nuorten kanssa Instagram-yhteystietoja vaihtamalla. Osallistumme mahdollisuuksiemme mukaan erilaisille leireille, seminaareihin, teatteritapahtumiin sekä järjestämme ystävyyskoulujen kanssa myös erilaisia opettajavaihtoja.

Suomalais-venäläinen koulu on jo useiden vuosien ajan järjestänyt lukion toisen vuosikurssin opiskelijoille kahden viikon mittaisia kieliharjoitteluja Moskovassa, Puškin-instituutissa. Kieliharjoittelun aikana kurssilaiset ovat syventyneet kielen opiskeluun ja tutustuneet kaupunkiin. Kenttäkurssi Venäjällä on koettu tärkeäksi, sillä sen aikana opiskelijat käyttävät venäjää huomattavasti normaaleja oppitunteja monipuolisemmin erilaisissa arjen vuorovaihtutilanteissa sekä kulttuurikohteiden kautta tietämys Venäjästä syvenee. Uuden opintosuunnitelman mukaan räätälöitynä teemaopintokurssi sai nimen ”Osallisena arjessa”. Tänä keväänä

kurssille osallistui kaikkiaan kaksitoista opiskelijaa.

Opetussuunnitelman muutoksen myötä kurssin järjestämistä kokeiltiin lukuvuonna 2017–2018 kieli-instituutin sijaan moskovalaisessa yhteistyökoulussamme. Koulu numero 1414 on painottunut englannin kieleen. Lisäksi vierailimme muutamassa muussa saman aluehallinnon koulussa, jossa opiskellaan erilaisten suuntauksien mukaan. Opiskelijamme saivat tutustua muun muassa insinööriin ja kadettien opiskeluun. Meille avautui myös ainutlaatuinen mahdollisuus vierailulla Venäjän ulkoasiainministeriössä ja diplomaattikoulussa. Opiskelijat osallistuivat opetukseen paikallisten koulujen lukujärjestyksen mukaan. Tämän lisäksi heille järjestettiin erilaisia vierailuja koulujen museoihin sekä tilaisuuksia, joissa he esittelivät Suomea paikallisille oppilaille. Yhteistyökouluissamme kiinnostus Suomea ja suomalaista opetusta kohtaan oli suuri. Sekä opettajat että oppilaat keskustelivat mielellään opetuksesta, materiaaleista ja uudesta opetussuunnitelmastamme.

Suomalaisten oppilaiden pääasiallisena tehtävänä oli havainnoida moskovalaisesta arkea kaupungilla sekä nuorten elämää kouluissa.

Oppitunnilla. Kuva: Natalia Lohi.

Oppituntien ulkopuolella vierailimme muun muassa Suomen suurlähetystössä ja KONE Oyj:lla sekä erilaisissa kulttuurikohteissa, kuten Historiallisessa museossa ja Avaruuseumuseossa. Opiskelijoiden tehtävänä oli myös käydä kulttuurikohteissa ja kulkea kaupungilla omatoimisesti.

Kurssin suorittamiseen kuului myös valmistella etukäteen esitelmiä sekä tehdä matkan päätteeksi itsearviointia, palautekeskustelu venäjän kielen opettajien kanssa ja laatia päättötyö. Moni suoritti päättötyön tekemällä matkasta sähköisen matkapäiväkirjan tai videoblogin. Erityisesti videoblogin pitäminen oli suosittua. Lukiolaiset Iida Heinonen ja Leevi Paakkala kuvailevat matkaa Moskovaan ja kokemuksiaan opiskelusta venäläisessä koulussa omilla raporteillaan.

Niina Sinkko
venäjän kielen apulaisrehtori
Suomalais-venäläinen koulu

Kadeteilla kolme tuntia liikuntaa päivässä

Kävimme kahden viikon opintomatalla Moskovassa, jossa tutustuimme venäläiseen koulujärjestelmään ja muutenkin elämään suurkaupungissa. Venäjällä arvostetaan käsitykseni mukaan hyvää koulutusta ja varsinkin hyviä arvosanoja. Vierailimme kahden viikon aikana viidessä eri koulussa, ja huomasin, että jokaisessa koulussa oppilaat keskittyivät opetukseen ja halusivat osallistua keskusteluun viittaamalla. Suomessa valitettavasti monien oppilaiden huomio kiinnittyy aivan johonkin muuhun kuin asiaan, jota

opettaja opettaa. Joissakin vierailukouluissamme oppilailla oli koulupuvut, mikä sekin oli erilaista kuin mihin olemme täällä Suomessa tottuneet. Opettajat olivat tiukempia kuin Suomessa. Esimerkiksi yhdellä oppitunnilla eräs poika näytti kotitehtävien vastaukset opettajalle, ja niissä oli yksi virhe. Hän sai hylätyn. Tehtäviä opettajat antoivat oppilaille paljon enemmän kuin Suomessa. Liikuntatunneilla vieraillessamme huomasin, että jos opettaja oli joskus harrastanut jotain lajia, niin todennäköisesti sitä pelataan suurin osa oppitunneista, kuten eräässä koulussa, jossa pelattiin vain lentopalloa.

Koulupäivien pituus on samanlainen kuin Suomessa. Yksi poikkeus oli koulupäivien pituudessa ja se oli kadettikoulussa, jossa kävimme. Siellä koulupäivät kestivät klo 8–18 ja liikuntatunteja päivässä oli kolme. Kadettikoulu oli minun mielestäni mielenkiintoisin paikka, jossa kävimme. Näin siellä, kun kaksi paikallista seitsemäsluokkalaista purki ja kokosi oikean asean vain muutamissa sekunneissa. Kouluruoka näytti mielestäni huonolta, sillä se ei ollut kovinkaan monipuolista. Valitettavasti me emme päässeet sitä maistamaan, vaan ostimme evästä ruokalan kioskista, jossa myytiin vettä ja sipsejä ja muuta pientä naposteltavaa.

Seurasimme koulupäiviä aina noin 4–5 opituntia, ja sen jälkeen oli yleensä vapaa-aikaa, jolloin kävimme syömässä tai vieraillemassa eri kulttuurikohteissa. Vapaa-ajalla saimme tutustua elämään suurkaupungissa. Kun kuljimme metrolla, huomasimme, että kaikilla ihmisillä oli aina kiire. Esimerkiksi oli tilanne, jossa eräs

Lentopallo. Kuva: Natalia Lohi.

mies halusi ehtiä metroon ja työnsi muita ihmisiä pois edestä. Mutta oli myös mukavia ihmisiä eikä mitään taskuvarkauksia tapahtunut.

Venäjän kieltä käytimme koulussa, kun keskustelimme paikallisten nuorten kanssa. Puhuimme venäjää myös, kun tilasimme ruokaa ravintoloissa ja kun ostimme metrolippua.

Jos olisin Moskovassa asuva nuori, elämässäni olisi aika monta asiaa eri tavalla. Esimerkiksi matkustaminen paikasta toiseen olisi huomattavasti vaikeampaa ruuhkien takia. Todennäköisesti en voisi olla kavereiden kanssa, vaan jäisin kotiin. Panostaisin myös paljon enemmän opiskeluun, sillä Venäjällä kilpailu työpaikoista on huomattavasti suurempi.

Matkasta jäi käteen ainakin se, että osaan puhua venäjää paremmin kuin aikaisemmin. En kokenut matkalla oikeastaan mitään uutta, sillä olen käynyt Venäjällä ennenkin.

Leevi Paakkala

Suurkaupungin sykkeessä

Lukion toisella vuosikurssilla koulussamme järjestetään mahdollisuus kahden viikon Moskovan matkaan. Kurssin nimi on ”Osallisena arjessa”. Tutustutaan siis toisenlaiseen arkeen, ja Suomalais-venäläisessä koulussa mahdollisuutena on tutustua venäläisten nuorten arkeen suurkaupungin sykkeessä.

Päivämme koostui koulupäivistä eri kouluissa. Kotikoulumme oli numero 1414 ja sen eri ”korpuksset”. Korpuksset ovat siis samaan

piiriin kuuluvia kouluja, joilla kaikilla oli hie-
man eri painotukset. Esimerkiksi tämä 1414
koulu oli painottunut englannin kieleen, toinen
oli insinööripainotteinen ja kolmas lääketie-
teellisesti painottunut. Korpuksiin kuului myös
kadettikoulu, joka tuntui meille varsin vieraalta
7-luokkalaisten harjoittellessa rynnäkköväärien
kokoamista.

Koulut olivat siistejä ja isoja. Oppilaiden ei
monessakaan koulussa pitänyt käyttää koulu-
pukua, mutta jossain oli ”värikoodeja” (vaalea
yläosa ja tumma alaosa). Tunnit olivat 45 mi-
nuuttia pitkiä, ja opettajat käyttivät perinteistä
liitutaulumenetelmää, eli oppilaita pyydettiin
esimerkiksi laskemaan kotitehtäviä taululle.
Muutenkin elektroniikkaa oli käytössä vähän.
Dokumenttikamera löytyi, mutta muuten se
olikin kirja-kynä opiskelua. Ei tietokoneita, ei
tabletteja.

Kirjat olivat mielestäni vanhanaikaisia eli
täynnä tekstiä, vähän kuvia. Kaikki opiskeli-
vat tunneilla aktiivisesti, kukaan ei näprännyt
kännykkää tai muuta vastaavaa. En kohdannut
stereotyyppisiä venäläisiä ”tiukkoja opettajia”.
Opettajat vitsailivat oppilaiden kanssa, ja aina ei
edes tarvinnut viitata tunneilla. Mieleeni koulus-
ta jäi siis vanhanaikainen opetusmenetelmä, mut-
ta erittäin korkea motivaatio opiskeluun ja hyvä
vuorovaikutus opettajien ja oppilaiden välillä.

Suurkaupungissa eläminen oli erilaista.
Kaikkialla vilisi ihmisiä, metrokartta tuli tu-
tuksi ja nyt ymmärrän, mitä tarkoittaa oikea
aamuruuhka. Ihmisillä näytti olevan aina kiire,
ja selvästi kahdessa viikossa meistä tuli aitoja

Suurlähetystö. Kuva: Niina Sinkko

Katolla. Kuva: Natalia Lohi.

moskovalaisia, kun ymmärsimme tunkemisen jalon taidon esimerkiksi metrojonoissa. Kauppakeskukset olivat pullollaan tavaroita ja vaatteita, mutta esimerkiksi pienten ruokakauppojen hyllyt saattoivat ammottaa tyhjinä. Tältä osin pakotteet näkyivät Moskovan arjessa.

Matkamme kokemaan paljon uutta, esimerkiksi yritysvierailun hissiytiö Koneella sekä Suomen suurlähetystössä. Päädyimme myös englantilaisen bloggarin luennolle. Kävimme kulttuurikohteissa moneen otteeseen ja esimerkiksi venäläisessä rap-konsertissa. Venäjän kieltä tuli käytettyä matkan pituuteen nähden mielestäni yllättävän vähän, mutta totta kai täytyi avata suutaan, kun opettaja kyseli kysymyksiä tunneilla. Väite, jonka mukaan Venäjällä ymmärretään huonosti englantia, on totta vanhemman ikäpolven kohdalla. Nuoremmat, esimerkiksi oman ikäisemme, puhuivat hienosti englantia

ja monet oikeastaan ilman aksenttia. Se oli postiviinen yllätys!

Moskovalaisten nuorten elämä on erittäin koulupainotteista ja vapaa-aikaa on meihin verrattuna todella vähän. Suomalaisilla on mielikuva, että Venäjällä kouluissa kuri on kaiken A ja O, ja että kukaan ei ole kiinnostunut ulkomaista. Nämä mielikuvat osoittautuivat kokemukseni mukaan vääriksi. Vaikka tämä oli neljäs kertani Venäjällä ja toinen kertani Moskovassa, voin vasta nyt sanoa, että pääsin sen sykkeeseen edes vähän kiinni. Matka antoi itseluottamusta. Se opetti paremmin ymmärtämään venäläisten nuorten arkea ja nuoria, jotka ovat oikeastaan yllättävän samanlaisia kuin me Suomessa. Matka ja sen mukanaan tuomat kokemukset herättivät halun matkustaa Moskovaan uudelleen.

Iida Heinonen

BASEES-konferenssi Cambridgessä

British Association for Slavonic and East European Studies (BASEES) järjesti vuosittaisen konferenssinsa perinteisesti Cambridgessä, Fitzwilliam Collegen tiloissa 13.–15.4.2018. Konferenssiin otti osaa yli 400 tutkijaa lähinnä Euroopasta, mutta myös muualta maailmasta. Suomalaisia oli paikalla noin 20. Kolmen päivän tiivis ohjelma koostui key note -luennoista, työryhmistä, vapaammista roundtable-keskusteluista sekä iltaohjelmasta. Työryhmien

kirjo oli laaja: esitelmiä pidettiin politiikan, historian, sosiologian ja maantieteen, elokuva- ja mediatutkimuksen, kielitieteiden, kirjallisuus- ja kulttuuritieteiden sekä taloustieteen aloilta. Konferenssin teemana oli vuoteen 1968 liittyvät tapahtumat: Prahan kevät, dissidentit ja ihmis-oikeudet laajemmassa näkökulmassa. Kyseiset teemat näkyivät ennen kaikkea key note -puheen-vuoroissa. Tämä lyhyt raportti ei valitettavasti tee oikeutta konferenssissa käsiteltyjen aiheiden